

Bosbeheer in Nederland 'is versimpeld tot akkerbouw met bomen', oordeelt Jaap Kuper.

FOTO: ELS BRANDERHORST

van het zandpad, waar zich een mengmoes van loof- en naaldbomen bevindt, jong en oud door elkaar. 'Hier staat het bos van de toekomst, met een gemiddelde exploitatieopbrengst van jaarlijks €35 per hectare.'

Die winst is mogelijk doordat bij selectieve kap van een gemengd bos de beheerkosten lager zijn. De aanlegkosten zijn nihil aangezien dit bos zichzelf verjongt. Daar komt nog eens bij dat de houtopbrengst bij 'plenteren', zoals deze bosbouwmethode heet, bijna even hoog is, rekent Kuper uit in het tegenrapport van de groep-Rabbinge.

Met 218.000 hectare Nederlands productiebos bedraagt het verschil tussen plenteren en vlaktekap volgens de gegevens die de groep-Rabbinge aandraagt opgeteld jaarlijks €21 mln. Dan is er nog de overheidssubsidie, die volgens Kuper 'wordt gebruikt om het exploitatietekort

'Tussen de kaalkap van de minister en de selectieve kap zit tientallen miljoenen euro's verschil'

van kaalkap te dekken'. In 2018 kregen boseigenaren €99 subsidie per hectare. Voor het productiebos komt dat op €22 mln verliessubsidie.

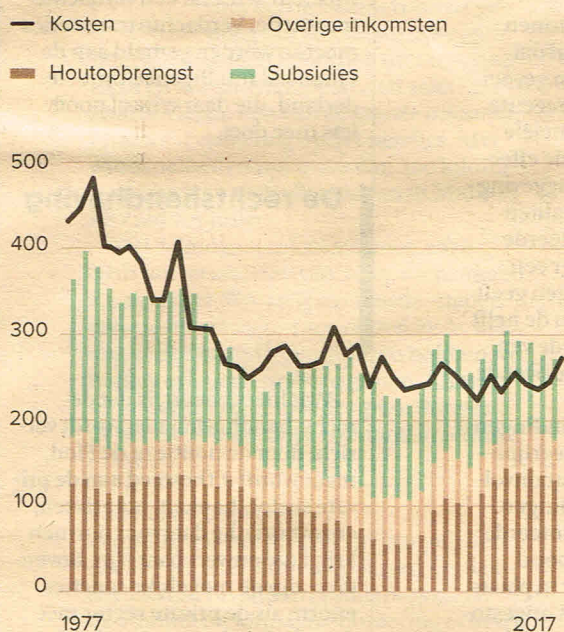
'Revitalisering' van alle 370.000 hectare Nederlands bos, bijvoorbeeld door ingevoerde bomen aan te planten die tegen hitte en droogte kunnen, vergt volgens de minister tot 2050 nog eens €1,5 mrd, oftewel €50 mln per jaar, geld dat volgens Kuper niet hoeft te worden uitgegeven als bos zichzelf mag verjongen. 'Hoef je niets voor te doen, dus dat moet je op z'n minst onderzoeken.'

Om verdroging tegen te gaan, willen overheden honderden hectares naaldbomen vervangen door loofbomen die minder water verdampen. Den Ouden en Mohren schatten dat nog eens circa 500 hectare bos voor andere natuur zoals hei plaats moet maken. 'Niet allemaal noodzakelijke maar wel verliesgevend ingrepen', oordeelt Kuper. De omvang van het met verlies beheerde bos wil het kabinet ook nog met 10% uitbreiden in de komende tien jaar. De kosten van die uitbreiding raamden Delftse onderzoekers al eens op €100 mln per jaar.

Het bosdebat draait dus ook om harde euro's en niet alleen om emoties, wil Kuper maar zeggen. 'Tussen de kaalkap die de minister voorstaat en de selectieve kap die wij adviseren, zit tientallen miljoenen euro's verschil per jaar', concludeert hij. En dan laat hij 'de ecologische schade' van kaalkap, waar zijn medeauteurs over schrijven in het rapport van de groep-Rabbinge, nog buiten beschouwing.

Zonder subsidie verliesgevend

Kosten en inkomsten* per jaar van bosbedrijven groter dan 50 hectare bij kaalkapbeheer, in € per hectare bos

*Inkomsten zijn 3-jaars voortschrijdend gemiddelde
© FD | EE | Bron: WUR

ENERGIE

'Rusland is te laat met omschakelen naar alternatieve energie'

Joost Bosman
Moskou

Een opmerkelijke uitspraak van de Russische viceminister Vladimir Kolytsjev van financiën: de olieconsumptie heeft zijn hoogtepunt misschien al gehad en Rusland zal, als 's werelds grootste energie-exporteur, de tering naar de nering moeten zetten.

Alternatieven zijn er nog niet, stellen experts. En dus dekt het Russische ministerie van financiën zich vast in voor slechtere tijden. Want die komen er geheid als de oliemarkt zich niet herstelt van de coronacrisis, die de vraag naar olie drastisch heeft doen afnemen. De Russische schatkist is nog voor een derde afhankelijk van de uitvoer van fossiele brandstoffen.

'De piek van de consumptie is misschien al voorbij', zei Kolytsjev afgelopen week tegenover persbureau Bloomberg. 'Het risico neemt op de langere termijn toe, dat de inkomsten uit grondstoffen minder zullen zijn dan we nu voorzien.'

Het commentaar van Kolytsjev doet de wenkbrouwen fronsen. Want het komt niet vaak voor dat hooggeplaatste Russische functionarissen toegeven dat het oliegeld in de toekomst niet meer tegen de plinten zal klotsen.

President Vladimir Poetin zei in oktober nog dat de groeiende vraag uit Azië de Russische energie-export in de komende decennia overeind zal houden. En het ministerie van economische ontwikkeling voorspelde in maart dat het oliegebruik pas rond 2045 een piek zal bereiken. Daar konden de Russen wat mee.

Maar volgens directeur Igor Basjmakov van het Centrum voor efficiënt energiegebruik was de Russische situatie voor de corona-uitbraak al tamelijk uitzichtloos.

Rusland werkt stug door aan plannen om olie- en gasvelden in het Noordpoolgebied te ontginnen

'We wisten toen al dat de vraag naar Russische olie zou aanhouden tot 2035, hooguit 2045. De prijzen zouden dalen en Rusland zou steeds minder profiteren. De covid-19-uitbraak heeft dat proces alleen maar versneld', verklaart Basjmakov de uitspraken van Kolytsjev.

De energie-expert ziet tegelijkertijd dat landen zoals China vol inzetten op duurzame energie. 'De green deal heeft China er al toe gebracht dat het voor 2060 geen olie meer wil gebruiken. De piek in oliegebruik zal dus al veel eerder zijn', aldus Basjmakov, erop wijzend dat China een belangrijke afnemer is van Russische olie en gas.

Doordat ook de Verenigde Staten zich onder de nieuwe president Joe Biden opnieuw aan de green deal zullen committeren, is Rusland te laat met het instappen in de alternatieve-energiemarkt. Er zijn wat windmolenprojecten, zegt Basjmakov, maar dat is minder dan 1% van de totale energiemarkt. 'Alternatieve energie is niet langer alleen maar klimaatgebonden, maar heeft meer dan ooit met economische concurrentie te maken. En wij missen het stuk van de taart.'

Intussen blijft Rusland stug doorwerken aan de ontginningsplannen van olie- en gasvelden in het Noordpoolgebied. Maar de energieafdeling van hightechuniversiteit Skolkovo in Moskou waarschuwde in mei al: de economische groei kan de komende twee decennia beperkt blijven tot minder dan 0,8% per jaar als Rusland niet op de alternatieve-energiesector gaat.

Opvallend was dat vorige week oud-vicepremier Anatoli Tsjoebajts werd benoemd tot 'speciaal afgezetant van president Poetin bij internationale organisaties'. Tsjoebajts heeft zich in het verleden als een van de weinige gezaghebbende Russen kritisch uitgelaten over het klimaatbeleid van Moskou.

En dus is de verwachting dat hij zich in zijn nieuwe functie mag inspannen voor duurzame energie. Maar Basjmakov is daarover niet optimistisch. 'Russische politici hebben te weinig kennis van klimaatverandering en alternatieve energie. En bij de olie- en gasbedrijven bestaat veel scepsis. Het is de vraag of Tsjoebajts hen aankan.'

Kort

VERZEKERAARS

Achmea versterkt positie in Slowakije

Achmea vergroot zijn aanwezigheid in Slowakije door de overname van verzekeraar Postová poisťovňa. De transactie wordt gedaan door de Slowaakse dochter Union. Union en de aandeelhouders van Postová poisťovňa bereikten vrijdag overeenstemming over de voorgenomen transactie, meldde de Neder-

landse zorg- en schadeverzekeraar. Financiële details zijn niet bekendgemaakt.

Achmea nam vorig jaar ook al een portefeuille Slowaakse schadeverzekeringen over van branchegenoot Aegon. Het wil zo zijn marktpositie versterken in de landen waarin het actief is, vooral ook via internetverkoop. Daarbij kan Achmea profiteren van het feit dat dochter Union toegang krijgt tot de distributiekanaalen van de Slowaakse Postbank en de postkantoren.

ADVERTENTIE

Hoe ziet de Nederlandse Bank de toekomst van onze economie? Maandag licht directeur Monetaire Zaken Olaf Sleijpen de Economische Ontwikkelingen en Vooruitzichten toe in BNR Zakendoen.

PRESENTATIE: THOMAS VAN ZIJL ELKE WERKDAG VAN 12:00 TOT 14:00 EN ALTIJD ON DEMAND.

Mede mogelijk gemaakt door:

